

The manifestation of Vāsanā is caused by Karmāśaya. From that arises clear memory. Karmāśaya is the unfailing cause of memory. Thus from latency arises memory, and from memory latency is formed, and so the cycle goes on.

तासामनादित्वं चाशिषो नित्यत्वात् ॥ १० ॥

भाष्यम्—तासां वासनानामाशिषो नित्यत्वादनादित्वम् । येयमात्माशीर्मा न भूवं भूयासमिति सर्वस्य दृश्यते सा न स्वाभाविकी, कस्मात्, जातमात्रस्य जन्तोरननुभूतमरणधर्मकस्य द्वेषदुःखानुसृतिनिमित्तो मरणत्रासः कथं भवेत् ? न च स्वाभाविकं वस्तु निमित्तमुपादत्ते तस्मादनादिवासनानुविद्धमिदं चित्तं निमित्तवशात् काश्चिदेव वासनाः प्रतिलभ्य पुरुषस्य भोगायोपावर्त्तत इति ।

घटप्रासादप्रदीपकल्पं संकोचविकाशि चित्तं शरीरपरिमाणाकारमात्रमित्यपरे प्रतिपन्नाः, तथा चान्तराभावः संसारश्च युक्त इति । वृत्तिरेवास्य विभुनः संकोचविकाशिनौ इत्याचार्यः । तच्च धर्मादिनिमित्तापेक्षम् । निमित्तं च द्विविधं बाह्यमाध्यात्मिकं च, शरीरादिसाधनापेक्षं बाह्यं स्तुतिदानाभिवादानादि, चित्तमात्राधीनं श्रद्धाद्याध्यात्मिकम् । तथा चोक्तम्, “ये चैते मैत्र्यादयो ध्यायिना विहारास्ते बाह्यसाधननिरनुग्रहात्मानः प्रकृष्टं धर्ममभिनिर्वर्तयन्ति ।” तयोर्मानसं वलीयः, कथं, ज्ञानवैराग्ये कैनातिशय्येते, दण्डकारण्यं चित्तबलव्यतिरेकेण कः शरीरेण कर्मणा शून्यं कर्तुमुत्सहेत, समुद्रमगस्त्यवद्वा पिबेत् ॥ १० ॥

**Desire For Self-Welfare Being Everlasting It Follows That
The Subconscious Impression From Which It Arises
Must Be Beginningless. 10.**

In every creature there is a desire for self-welfare such as “I may not be non-existent, let me live for ever”. This desire cannot be spontaneous, *i.e.* without a cause. How can a creature just born which has not experienced death before, have fear of death, which is due to a memory of aversion and sorrow regarding death ? What is essential does not require a cause to come into being (1). This shows that the mind is filled with eternal Vāsanā, which manifests for causing experiences of the individual on the occurrence of an appropriate cause. Some (2) hold that